

Nr. 146

XXVII r.
istnienia

Redakcja i Adm.

w ŁODZI

Al. Kościuszki 41.
TELEFON 28

Redaktor przyjmuje od 6-6 pp
Artykułów i listów anonimowych nie pomieszcza się.

Łódź.

Cena numeru
250.000 mk.

Cena prenumeraty
w Łodzi:

Miesięcznie 2,50 zł.
Odnoszenie do domów 10 gr.

Z przes. poczt.

Miesięcznie 3,50 zł.

poza Łodzią egz. 20.000 drożej

Konto P.K.O. 60594.

Należytość pocztowa

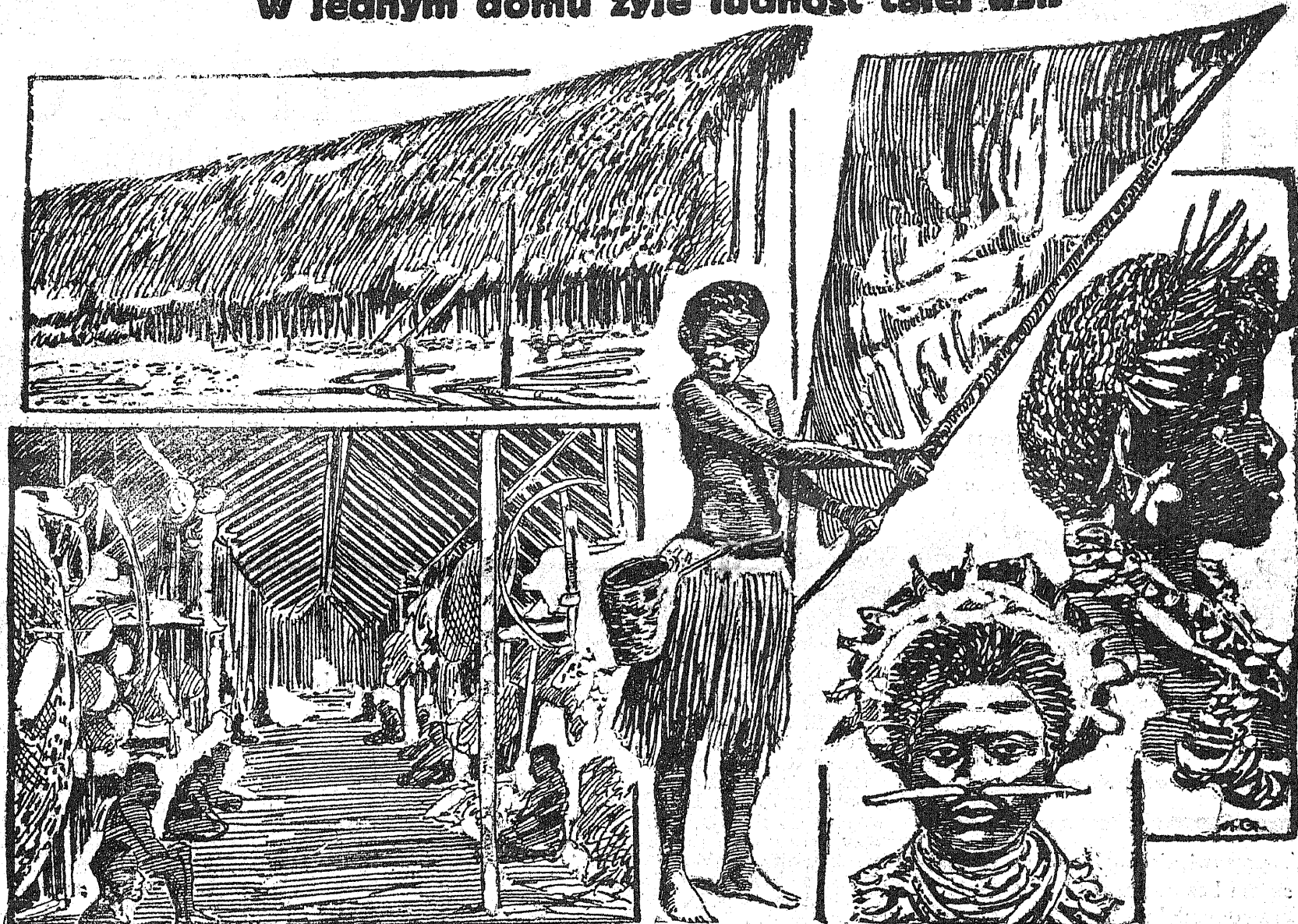
opłacona ryczałtem.

ROZWOJ

DZIENNIK NIEZALEZNY OD ŻADNEJ PARTII

Czwartek dnia 29 maja 1924 r.

W jednym domu żyje ludność całej wsi.

Nowa Gwinea, największa wyspa na świecie, która leży między Azją a Australią, jest w znacznej części jeszcze ziemią nieznaną i niezbadaną. Zamieszkuje ją dzikie szczepy, kanibale. Niedawno temu kapitan Frank Harley spędził dwa lata na wyprawie w głąb wyspy i zbadał ciekawe zwyczaje szczepu Aramałów. Cała wieś, złożona z 300 do 500 mężczyzn, kobiet i dzieci, buduje sobie z pali drzew przeplatanych lianami, jeden wielki wspólny dom na polach pośrodku bagna. Środkowa ha-

ła służy wyłącznie do użytku mężczyzn! kobiety i dzieci gnieźdzą się w norach pod podłogą, w najniższej kondygnacji budowli, tuż nad powierzchnią bagna, w warunkach wielce opłakanych, bo węże, krokodyle i chmary moskitów czynią pobyt w tych norach bardzo przykry.

Cała praca ciąży na kobietach. Mężczyźni tylko polują i kopią ziemię we wspólnym ogrodzie tej „sacjalistycznej” osady, ale piecza nad ogrodem przypada kobietom.

Na ilustracji naszej widzimy wspólny dom aramański od zewnątrz i jego wnętrze, przeznaczone dla mężczyzn. W pośrodku widzimy dziewczynę aramajską z sakiem z włókien palmowych (na wędke łowić ryby, jest przywilejem mężczyzn).

Z boku po prawej stronie figuruje para narzeczonych: elegant aramański z piórem przetkniętym przez nos i dziewczyna, wystrojona według mody aramajskiej.

Sprawa Engla w świetle talmudu.

Jeżeli żyd zabił goja, to nie odpowiada (Tosefta, Aboda Zara VIII, 5)

(z 24 maja 1924 roku).

„Prokurator i sąd w Łodzi obracali się w kole kilku paragrafów ustawy, ale minister Wyganowski nie uszanował humanitarności (zawartej w... Aboda Zara VIII, 5) i przez to skrzywdził państwo (które? P. R.) za co powinien ponieść odpowiedzialność. (Mowa posła towarzysza Liebermana w PPS. — może być wyznania na komisji prawniczej

Kto zabije goja — wolny jest od sądu (Mechilita Miszpaticim do Exodusu XXI. 14)

Minister Wyganowski ciężko wykroczył przeciw zasadom ludzkości (patrz.. wyżej P. R.) doradzając rozstrzelanie 19-letniego młodzieńca. (Mowa posła Thugutta, na posiedzeniu komisji sejmowej dnia 23 maja 1924 roku).

Święta księga Izraela Choszan Hamiszpał § 388 art. 10 mówi:

Można donosić zbrodnię żydowskiego zabił, wszędzie, nawet obecnie. Wolno go zabić, nim doniesie, że chce komuś szkodę, w życiu lub majątku; choćby szkoda była mała, sam na siebie wydał wyrok.

Trzeba go jednakże przestrzedz i powstrzymać: nie wyjawiaj: gdyby jednak odparł czelnie: nie, jednak wyjawie, należy go zabić, a kto pierwszy to uczyni będzie miał zasługę.

P. Pragier z PPS-u (możeszowego wznania) ujmuje to w sposób więcej zrozumiały i dla gojów dostępny, deklarując

CASINO

Dziś premjera!

PRZEZNACZENIE

Dramat miłosny w 7 miu aktach według scenarjusza Armana du Plesse.

W roli głównej hr. Massilieff premjowana piękność **Gabryela Robinne**, artystka Comédie Française.

Ilustracja muzyczna koncertowa. — Początek seansów o godz. 3 ej.

Uwaga! Sala mechanicznie chłodzona i wentylowana.

2059

CASINO

ODEON

Dziś premjera!!!

W dolinie śmierci

Dramat sensacyjno-sportowy w 6 aktach wytwórni Goldwyn

z udziałem słynnej sportsmenki amerykańskiej **KLARY ATANOF**.

Karkołomna jazda konna.

Sensacja sportowa.

Początek seansów o godz. 3-ej.

(2057)

Początek seansów o godz. 3-ej.

Należy dziś do dobrego tonu

Święta spędzić w jedynym europejskim parku

„Helenów”

Dziś, w czwartek d. 29.V o godz. 11-ej rano

III-ci Poranek muzyczny
pod dyr. TOODORA RYDERA.

W programie: Muzyka operowa. Uwertury i fantazje z oper: Cavalleria, Rasticana, Pajace, Butterfly, Tosca, Lohengrin i t. d.

O godz. 8-ej wiecz.

2065

Wielki Koncert Popularny

Ścymie: „... postawienie Engla pod sąd doraźny było aktem bezprawnym i „naruszeniem” ustawy! Prawdopodobnie szanowny współwyznawca miał na myśli § 388 księgi Choszan Hamiszpat...

„Kto trzykrotnie zdradził żydów, kulił się przyczyna że ich pieniądze przeszły do skumów (niewiernych P. R.) starać się należy o sposób i radę mądrą, by go sprzątnąć!”

„Engiel był członkiem związku młodej komunistycznej. Do tej tajnej organizacji wkręcił się też niejaki Łuczak.

Młodzież, przekonała się że Łuczak, jest szpiegiem i prowokatorem — Engiel zastrzelił Łuczaka”.

Proste i jasne.

(Robotnik“ z dnia 18, V-1924 r.

„na koszty które poniosła gmina celem usunięcia zdrajcy — musiłożyć każdy” (Choszan Hamiszpat § 388 art. 15)

Wniosek.

Należy zbierać składki na rodzinę po 5 gr i na partję komunistyczną. Już się to robi.—

Robi się nawet więcej. Staramy się w całej Europie, żeby stracenie Engla „jak głaz cieżki” zacieżyło na sumieniu Rzeczypospolitej...

Chyba dosyć wyjątków z Talmudu.

A teraz małe zapytanie.

Co rządzi żydami w komunistycznej partii, w PPS—ie, w finansach, w Polsce, w Francji czy w Ameryce — okrzyczany przez nich postęp — czy prastare święte księgi Talmudu?

A. S.

Z pobytu P. Prezydenta Rzplitej na Kresach.

W Słonimie.

SŁONIM 28,5 (PAT) Przybył tu z Baranowicz p. Prezydent Rzplitej, Wojciechowski. Na dworcu powitał go starosta Korokowicz. Przeszedłszy przed frontem honorowym kompanji 79 pp. Pan Prezydent odjechał powozem do miasta, zatrzymując się po drodze przy 2 bramach tryumfalnych. Po powitaniu przez wójta gminy Doroczyńskiego i burmistrza Zawłowskiego, Pan Prezydent wstąpił do kościoła farnego. Następnie po obejrzeniu kościoła farnego, Pan Prezydent zwiedził sobór prawosławny, gdzie odprawione zostały modły na intencję Pana Prezydenta oraz za pomyślność Rzplitej.

Następnie Pan Prezydent zwiedził zakład wychowawczy dla dziewcząt, gdzie powitała go podniosłym wierszem okolicznościowym uczenica Miedrzejevska. W krótkim przemówieniu Pan Prezydent zaznaczył, że wiara i miłość Ojczyzny, to podstawowe zasady życia. Wyraz Polska, to wielkie słowo. Być Polakiem — jest wielkim zaszczytem, ale narzuca to pewne obowiązki i należy wyżyć siły, aby na miano godnie zasłużyć.

Z kolei Pan Prezydent wstąpił do synagogi, gdzie wysłuchał modłów odprawionych za pomyślność Rzplitej, poczem obecny był na przeglądzie 79 i 80 p. p., wyrażając uznanie dla świetnej postawy wojska.

Po przyjeździe delegacji w gmachu staro

stwa, Pan Prezydent przybył wieczorem na bankiet zorganizowany z okazji jego pobytu staraniem komitetu obywatelskiego. W czasie bankietu, pierwszy przemówił imieniem komitetu obywatelskiego prezes związku osadników wojskowych Danecki, zaznaczając, że ziemia Słonimska mimo wiekowego ucisku nie zatraciła nic z testamentów, pozostawionych jej przez świetlanych synów tej ziemi: z Rejtanem, Kościuszką i Traugutem na czele. Nowe hasła pracy państwowotwórczej padły na patriotyczną glebę Słonimskiej ziemi. Wszyscy ludzie, żyjący na tej ziemi, przejęli się ideałami w niej zaklętymi. Ślubując Rzplitej usymbolizowanej w dostojnej osobie jej Prezydenta wierność, wytrwałość oraz czułość.

Następne przemówienia wygłosił p. Strawiński, jako przedstawiciel samorządu powiatowego i p. Lisowski, imieniem samorządu miejskiego. W odpowiedzi zabrał głos Pan Prezydent Rzplitej.

O godz. 11,40 p. Prezydent odjechał do Warszawy.

P. Prezydent zegnany serdecznie na dworcu, dziękował wojewodzie Raczkiewiczowi za dodatnie wrażenie, jakie wyniósł z pobytu w zarządzanem przez p. Raczkiewicza województwie.

Votum ufności dla rządu w komisji budżetowej.

WARSZAWA 28,5 (wł) Na dzisiejszym posiedzeniu sejmowej komisji budżetowej przy rozważaniu ustawy skarbowej wywiązała się długa dyskusja nad art. 5-ej ustawy, aó wiącym o przydzielaniu kredytów przez ministra skarbu ministrem resortowym.

Wtedy zabrał głos wiceminister skarbu

p. Markowski i oświadczył, że w związku z utrzymaniem artykułu 5-go rząd stawia kwestję zaufania do siebie. Wywiązała się znowu długa namiętna dyskusja, w której wyniku art. 5 utrzymano 10 głosami prawicy przeciw 8 głosom lewicy. Partja „Piasta” wstrzymała się od głosowania.

TELEFONEM Z WARSZAWY

DYMISJA P. DUTKIEWICZA.

*) Powołany niedawno podsekretarz stanu w min. spr. wewn. p. Dutkiewicz, ze specjalną misją uporządkowania stosunków w tam ministerstwie i zarządzenia panującemu tam bezbołowiu, zgłosił podanie o dymisję. Powodem tego kroku było paraliżowanie wszelkich zarządzeń sanacyjnych p. Dutkiewicza przez drugiego podsekretarza stanu, p. Olpińskiego i dobrany przez tego ostatniego wyższy personel urzędniczy, oraz brak poparcia dla rozporządzeń p. Dutkiewicza ze strony p. ministra. Sprawa dymisji p. Dutkiewicza będzie przedmiotem obrad piątkowej rady ministrów.

NA PLACÓWKACH.

*) Dowiadujemy się, że zostali wezwani do Warszawy poseł polski w Helsingforsie Eil-powicz i poseł polski w Rydze, Ładoś.

Polski charge d'affaires w Pradze, p. Bader ustępuje z tego stanowiska i będzie przydzielony do centrali.

P. FUDAKOWSKI U P. GRABSKIEGO.

*) Prezes ministrów, p. Wł. Grabski, przyjął wczoraj prezesa centralnego Tow. Rolniczego, p. Fudakowskiego, który zaprosił p. premiera do wzięcia udziału w pierwszym Kongresie rolniczym Polski.

KOLEJE W ZAGŁĘBIU.

*) Prezes ministrów p. Wł. Grabski przyjął pp. Ernesta Weydla, Natansona, prof. Sielmachowskiego i inż. Jakubowskiego w sprawie budowy kolei węglowych w Zagłębiu Dąbrowskiem.

NARADA REFERENTÓW BUDŻET.

*) W nadchodzący piątek prezes ministrów, p. Wł. Grabski zaprosi do siebie sejmowych referentów budżetu, z którymi odbędzie konferencję w sprawie dyskusji budżetowej na pleium i połączenia jej ze sprawą dalszych pełnomocnictw skarbowych rządu.

Projekt ustawy tej przyjęty będzie przez radę ministrów dopiero w przyszłym tygodniu.

DYSKUSJA NAD EXPOSE MIN. ZAMOYSKIEGO.

*) Na popołudniowym wczorajszym posiedzeniu Komisji do spr. zagr. kontynuowano dyskusję nad expose min. Zamoyskiego. Przemówienia cechowało niezwykle podniecenie, co szczególnie widoczne było u przedstawicieli lewicy. Dyskusji nie ukończono. Szeregu zarzutów, stawianych min. Zamoyskiemu wiele zasługuje na podkreślenie.

Z Senatu.

WARSAWA 28,5 (PAT) Na wczorajszym posiedzeniu senatu po krótkim referacie sen. Zubowicza postanowiono odrzucić wydanie sądom sen. Wurzla.

Następnie po referacie tegoż sen. Zubowicza, przyjęto bez zmian ustawę o rozciągnięciu na Górnośląską część województwa śląskiego mocy obowiązującej ustawy z października 1920 r. o współdzielniach, oraz wszystkich późniejszych ustaw, dotyczących ruchu współdzielczego.

Z kolei sen. Jackowski w imieniu komisji prawnej zdawał sprawę o projekcie ustawy w przedmiocie umów sprzedaży lub przyrzeczenia sprzedaży i nieruchomości na terenie b. zaboru rosyjskiego.

W dyskusji sen. Zubowicz zaproponował 2 poprawki, które zostały odrzucone, po czym cała ustawa przyjęta w brzmieniu komisji.

Po krótkim referacie sen. Kasznicy, który w imieniu komisji administracyjnej i samorządowej referował projekt ustawy o rozciągnięciu mocy obowiązującej ustawy o najwyższym trybunale administracyjnym na obszarze województwa śląskiego, ustawę tę przyjęto bez zmian. Na tem posiedzenie zamknięto.

Następne posiedzenie odbędzie się we czwartek dnia 5 czerwca

Litewska „procesja” z szaulisami.

KOWNO 28,5 (AW) Litewska Agencja Telegraficzna (Ela) przynosi wiadomość z Wilna, że w związku z projektowaną procesją patników do Kalwarji pod Wilnem — delegat rządu zabronił patnikom przekroczenia granicy i polecił wzmocnić straż pograniczną, gdyż zachodzi obawa wykroczeń. Starostwu trockiemu polecono zbadać sprawę na miejscu. Rzecza zwracająca uwagę jest obiektywność litewskiej agencji telegraficznej, która zaopatruje zazwyczaj najdrobniejsze wiadomości, dotyczące spraw polsko-litewskich wybitnie politycznymi komentarzami.

KOWNO 28,5 (AW) W związku z wiadomościami, jakie ukazały się w prasie polskiej w sprawie organizowanych w Litwie pielgrzymek do Kalwarji, półurzędowe „Echo” nie zaprzeczając tym wiadomościom usiłuje ironizować na temat informacji prasy polskiej o udziale w pielgrzymkach prócz zwykłych patników także i zbrojnych szaulisów. Pismo twierdzi, że wiadomość o udziale szaulisów w pielgrzymce poddyktowana jest chęcią wytworzenia opinii, iż Litwa przygotowuje się do wojny z Polską.

Walka o władzę w Niemczech.

Loewe, czy Walraff? — Hergt, czy Marks?

BERLIN 28,5 (PAT) Po zamknięciu posiedzenia Reichstagu, zapanowało w kulisach ogromne wzburzenie. Frakcje parlamentarne odbyły konferencje. Są one zdecydowane za wszelką cenę w dniu dzisiejszym przeprowadzić wybory prezydenta Reichstagu.

Frakcja socjal-demokratyczna uchwaliła postawić kandydaturę Loewego na prezydenta Reichstagu.

Niemieccy narodowcy przyjęli uchwałę, aby prezydent Reichstagu wyszedł z ich grona, jako najsilniejszej partii i proponują Walraffa. Komuniści oświadczyli, że zająć, jakie miały miejsce na wczorajszym posiedzeniu były tylko początkiem ich akcji.

W kołach parlamentarnych panuje przekonanie, że gdy prezydent Reichstagu, będzie wybrany, będzie on musiał tak, jak się to stało w sejmie pruskim, zaważać poli-

cję i usunąć z sali komunistów.

BERLIN 28,5 (PAT) Prezydent Rzeszy Ebert przyjął wczoraj posła Hergta, któremu postawił szereg pytań, między innymi czy uznaje on republikę konstytucyjną i czy kontynuować będzie dotychczasową politykę zagraniczną Rządu.

Konferencja ta dała rezultat zupełnie negatywny.

Następnie Prezydent Rzeszy przyjął przedstawicieli innych stronnictw, między innymi b. kanclerza Marksa, któremu jednak dotychczas nie powierzył misji utworzenia nowego gabinetu.

Dzisiaj będzie dr. Hergt powołany do prezydenta Rzeszy. Po audjencji Hergta, prezydent Rzeszy będzie konferować z kanclerzem Marksem, któremu powierzy prawdopodobnie misję utworzenia gabinetu.

Burzliwe posiedzenie Skupszczyzny.

Zawieszenie czynności. Oburzenie opozycji.

BIAŁOGROD 28,5 (PAT) Na wczorajszym posiedzeniu Skupszczyzny, zostały weryfikowane mandaty Radicza. Opozycja posiada absolutną większość głosów wobec partii rządowej i liczy ona 180 głosów, wobec 130, jakimi rozporządza koalicja Pasicz-Prywiezewicz.

Prezydent rady ministrów ogłosił odręczne pismo królewskie, zawieszające obrady Skupszczyzny do 20-go października. Wywołało to wśród opozycji wzburzenie i protesty. Posłowie stronnictwa rządowego wznieśli okrzyki na cześć króla i Pasicza.

Pismo królewskie zostało złożone do

aktów, poczem prezydent izby zamknął posiedzenie.

Wrzawa trwała dalej. Ministrowie opuścili salę, jednakże posłowie opozycji chcieli kontynuować posiedzenie. Jeden z posłów opozycyjnych wygłosił z trybuny mowę. Również przywódca opozycji Dawidowicz szedł na trybunę, chcąc wygłosić przemówienie. Wówczas posłowie stronnictwa rządowego podnieśli wrzawę i nie dopuścili go do głosu. Radykalni posłowie opuścili salę posiedzeń, wznosząc okrzyk na cześć króla oraz „precz z Radiczem, precz z wiedeńskim zdrajcą”.

Konferencja angielsko-sowiecka.

Długi przedwojenne.

LONDYN 28,5 (PAT) Sprawa rosyjskich długów przedwojennych rozpatrywana była ponownie na wczorajszym posiedzeniu angielsko-rosyjskiej konferencji. Delegat Sowieców zapytał, czy Rząd Angielski obstaje jeszcze przy swym żądaniu, aby Delegacja

Sowiecka zgodziła się na zapłacenie wszystkich długów rosyjskich przedwojennych, za nim przystąpi się do dalszych pertraktacji. Delegat angielski odpowiedział, że Rząd Angielski nie ma zamiaru domagać się, aby zapłacone zostały wszystkie długie natychmiast.

Z komisji sejmowych.

USTAWA SKARBOWA, REZOLUCJE.

WARSAWA 28, (PAT) Sejmowa komisja budżetowa przyjęła w 3 czytaniu projekt ustawy skarbowej, oraz następujące rezolucje:

1) wzywająca rząd do wniesienia do sejmowi w roku bieżącym projektu ustawy o prawie budżetowym.

2) do niezwłocznego sporządzenia rachunków z a rok 1923, opierając się na saldach wszystkich kas państwowych w dniu 1 stycznia 1923.

3) do wniesienia projektu ustawy w sprawie sporządzenia spisu majątków państwowych i obliczenia ogólnej wartości majątku.

4) wreszcie do opracowania planu uszczuplenia systemu podatkowego i jego unifikacji.

NOWELA USTAWY PROHIBICYJNEJ.

Na dzisiejszym posiedzeniu połączonych komisji skarbowych i zdrowia publicznego rozpatrywano projekt noweli do ustawy z dnia 23 kwietnia 1920 r. o ograniczeniu w sprzedaży i spożyciu napojów alkoholowych.

W głosowaniu przyjęto wnioski komisji załatwiającej w pierwszym czyt. §6 ustawy.

Odnosnie do liczby szynków pozostawiono normy dotychczasowe, a mianowicie jeden szynk na 2500 mieszkańców w gminie wiejskiej i miejskiej. Redukcja i likwidacja szynków ma rozpocząć się z końcem roku bieżącego i winna być zakończona do końca roku 1925.

Postanowiono przyznać pierwszeństwo przy rozdawaniu wolnych koncesji tym szynkarzom, którzy utracili koncesje na mocy dotychczasowej ustawy.

Mistrz ceremonii Papieża.

Ilustracja nasza przedstawia malkiza de Sacchetti w uroczystym stroju mistrza ceremonii na dworze papieskim. Urząd ten jest dziedziczny i przechodzi z ojca na syna.

Z DNIA.

Nieboszczyki przeciw prof. Ossendowskiemu.

Od ubiegłego roku w łaski czytającej i słuchającej odczytów publiczności wdarł się gwałtownym atakiem ktoś dawniej nieznany, prof. dr. A. Ossendowski.

Od ubiegłego roku prof. Ossendowski zaczął oblechać wzdłuż i wszerz Polskę, wysłaniając w szeregu miast nader interesujące odczyty, zapowiadane duża reklama i fascynującymi tytułami.

Prof. Ossendowski mówił o królach pełnych zagadek i tajemnic, o dalekim i nieznanym Wschodzie. Mówił płynnie, zajmując, odczyty ilustrował przezroczami, wplatał w swe opowiadania anegdoki i nieraz dowcipnie. Oprócz odczytów dr. Ossendowski zaczął w szybkim tempie wydawać szereg książek, o swych egzotycznych i interesujących podróżach. Dr. Ossendowski wszędzie był naczynym świadkiem, wszystko się działo przy jego współudziale.

Dr. Ossendowski zrobił się najpopularniejszym polskim autorem, (ostatniego roku) prawie że ulubieńcem Warszawy (Po Bazarze Korona jego płodności i wszechstronności było udrumatywowanie jednego z opowiadań i wystawienie na scenie „Rozmaitości” p. t. „Zywy Budda”).

Alści coś się zaczęło psuć „w państwie

Pos. Daszyński jako denuncjator.

JAKA KORESPONDENCJE PROWADZIŁ P. DASZYŃSKI Z AUSTRIACKIM MIN. SPRAW ZAGR.

Jak brzydka rolę odgrywali za czasów rządów zabobnych nasi „polscy” socjaliści uwidoczni najlepiej poniższy dokument. Jest to list lidera socjalistycznego Ignacego Daszyńskiego do hr. Aerenthala min. spraw zagranicznych Austrii.

List posła Daszyńskiego do hrabiego Aerenthala [Ministra spraw zagr. Austrii] Ekscelencjo: — Wiedeń, 4. III. 1909.

Mam zaszczyt przedłożyć Jego Ekscelencji projekt autonomicznego zastosowania reformy szkolnej na obszarze Wielkiego Księstwa Krakowskiego i królestwa Łódzkiego. Wedle zawartych w nim uwag, zechce Ekscelencja przedłożyć Najjaśniejszemu Panu swe wnioski, dotyczące częściowego uciśnienia niezadowolona kół zbytnio polsko się czujących, któreby chciały wykorzystując łaskę

Tronu, wywalczać coraz to nowe przywileje narodowościowe, mogące się fatalnie odbić, mojem zdaniem, na przywiązaniu i uczuciu wiernopoddańcem dla Monarchii i Jej Panującego. — Ośmielam się przy tem zwrócić uwagę J. E. na niebezpieczną żywą ruchliwą agitację p. Grabskiego ze Lwowa, który w swym organie „Słowo Polskie” zezwala widocznie w stronę Moskwy i roznieca niebezpieczne prądy wśród narodu polskiego. Byłoby rzeczą prokuratorji wglądać w istotę postępowania wymienionego i nałożyć mu odpowiednie cugle, choćby przez odebranie debitu dziennikarskiego. Sprawy te pozostawiam do zupełnej decyzji J. E., poczuwając się jedynie do obowiązku zwrócenia uwagi na fakt, zagrażające rozwojowi i spokojowi, jakie winny w całej Monarchii panować. I Daszyński.

Duńskiem”. Poczęły się podnosić głosy poważnych uczonych przeciwko szarlatanerii, a może raczej wprowadzeniu w błąd bezkrytycznej publiczności, która opowieści arabskie prof. Ossendowskiego brała za jego własne przeżycia, a w opisach przyrody, czy historycznych opowiadaniach doszukiwała się podstaw naukowych.

Na łamach prasy zagranicznej wystąpił jeden z najpoważniejszych znawców Azji, znakomity podróżnik Swen Hedyn, który zaprotestował przeciwko nadawaniu historykom prof. Ossendowskiego charakteru rzeczywistych badań podróżnika. Na łamach prasy polskiej wypowiedział się przeciwko prof. Ossendowskiemu znakomity polski uczyony prof. Dybowski, który wykazał między innymi, że np. gatunki ptaków czy zwierząt, które prof. Ossendowski miał spotykać w Azji, wcale w tej części świata nie przebywają.

Już zgola w humorystycznym świetle przedstawia się sprawa, która zdemaskowała p. Józef Birkenmaier b. oficer polskiej V dywizji syberyjskiej dotycząca „pochowania” przez prof. Ossendowskiego na śnieżnych stepach Mongolii w drodze towarzyszy podróży.

Pan Birkenmaier pisząc obecnie pewien rozdział z historii batalionu szturmowego tej dywizji, w pewnym miejscu tak oświadcza:

„W jednym odczycie tak popularnego dziś prof. Ossendowskiego była mowa o możliwościach polskich w Mongolji; autor opowiadał, że własnymi rękoma pogrzebał zwłoki wspólnie z nim uciekających oficerów szturmowych: Mikołajewskiego i Kosińskiego. Znałem ich obu, opłakałem ich szczerze. Któż jednak zdziwienie moje opisze, gdy pewnego dnia w cukierni warszawskiej spotkałem jednego z tych nieboszczyków, kapitana Mikołajewskiego, obecnie wykładowcę w warszawskiej Szkole Podchorążych! Gdy mu wspomniałem, że go prof. Ossendowski uśmiecił; odpowiedział mi z uśmiechem:

— Wiem o tem, byłem nawet na jego odczycie, w którym opisywał moją śmierć. Gdy po odczycie przyszedłem do niego i podzie-

kowałem za tak chlubną wzmiankę, osłupiał, jakby zobaczył nie mnie, lecz samego Ungera v. Sternberga, którego sam zresztą na własne oczy nie widział, bo krwawy baron bawił podówczas na froncie. Kosiński też żyje i powrócił do kraju wcześniej od samego profesora...”

Blaga tylko do czasu popłaca. I znakomitych profesorów można czasem złapać na gorącym uczynku Gwiazda prof. Ossendowskiego trochę przybladała. Pomimo wszystkiego jednak p. Ossendowski jest świetnym narratorem o bujnej wyobraźni szkoda by więc było gdyby miał zamilknąć. Więc niechaj pisze, wystawia, opowiada, tylko niech nam nie każe w to wszystko wierzyć. Zi

Nowoczesny park w Warszawie.

(k) Dyrektor ogrodów miejskich w Warszawie, opracował zatwierdzony już przez magistrat projekt nowoczesnego parku na zboczach cytadeli. Park ten założony według najnowocześniejszych wymagań sztuki ogrodniczej, jak i sportu, obejmować będzie 26 hektarów przestrzeni, a roboty przygotowawcze przedsiębrane będą już w roku bieżącym. Uwzględniając wymogi i potrzeby sportu, park posiadać będzie liczne boiska, między innymi 2 do piłki nożnej dla młodzieży w wieku szkolnym i 4 place zabawowe dla małych dzieci, na których ustawione będą skrzynki z piaskiem oraz przyrządy do gier i zabaw. Z platformy, na środku której stanie przeniesiony tu krzyż Traugutta, rozciągać się będzie przepyszny wiadok na Wisłę, Wawer i Jabłonnę, w dół zaś do samej rzeki, prowadzić będą schody. Hiasywna studnia; zbudowana w stylu maurycyjskim przez króla Stanisława Augusta, zostanie z całą pieczołowitością odrestaurowana.

R. BRACCO.

Pierwsze kłamstwo.

Pewnego dnia matka nie pozwoliła matemu Beppowi wejść do pokoju, w którym od niejakiego czasu widział ojca leżającego w łóżku. Owego dnia właśnie, podczas gdy mnóstwo obcych ludzi kłębiło się w mieszkaniu i przynoszono liczne wieńce, matka ubrała matę Beppa w świąteczną sukienkę z białego kaszmiru, obpszyła puchem labezdym, włożyła mu na głowę duży kapeluszek popielaty, pilśniowy, nad którym unosiło się pióro błękitne, i tak do niego przemówiła:

„Beppo pójdzie teraz z ciotką na spacer.. Ciotka kupi Beppowi ładnego konika, który sam chodzi, a potem w domu opowie mu przegode, jaka się wydarzyła papudze króla karłow.. Potem Beppo powróci do domu, tak jest, powróci do mamy, która jest bardzo nie szczęśliwa, i będzie jej pociechą i ulgą w cierpieniu, będzie życiem jej życia..”

Oczy jej napelnily się łzami. Ucałowała chłopca na ręce i znów, po raz drugi, trzeci i czwarty, na ręce przyglądziła mu, jak zwykle, jasne włoski a la Giotto ponad

białem czołem i szybko odeszła. Beppo, nieco przestraszony, uczepił się spódnicy ciotki Emilji, która musiała go ciągnąć ze sobą i która natychmiast znalazła odpowiednie słowa, by go zająć i przywrócić mu zwykłą żywiołość ruchów, spojrzeń, raczek, całego drobnego ciała, poruszającego się nakształt polnego kwiatu, którym wstrząsa kapryśny wietrzyk wiosenny.

Konik i papuga króla karłow były pojęcia, które nasz mały Beppo już doskonale rozumiał, ale ulga, pociecha, mama jest nieszczęśliwa, to były dla niego obce, niezrozumiałe dźwięki, które odbijały się o jego uszy, jak gdyby tam chciały wejść lecz nie mogły.

Teraz więc odchodził z ciotką, rozmyślając w duchu, jakiej maści ma być konik, którego mu ciotka ma kupić, i szczebiocząc żywo, przyczem posługiwał się swoim szczupłym zasobem spółgłosek i wedle swego przyzwyczajenia częstemi pytaniami dlaczeż, na swój sposób wymawianymi.

„Ja chce celwonego konika”.

„Nie, Beppo, czerwonych koników nie ma..”

„Dlaczego niema?”

„Bo wielkie konie, owe wielkie, wiesz, które biegna ulicami, nie sa czerwone”.

„A dlaczego nie sa celwone?”

„Bo czerwone.. byłyby brzydkie..”

„Kiedy tatko ma celwonego konika ma tego, ot takiego malenkiego.. Dlaczego?”

„A, to znów co innego. To jest konik koralowy i nie umie chodzić. Tatko go nosi przy krawatce..”

„A ja chce tak, jak tatko..”

„Nie, nie, Beppo..”

„Kiedy tak, ja chce jak tatko..”

„Nie mów tak, Beppo. bądź dobry dla ciotki, nie mów tak..”

„Dlaczego tak nie mówić?”

„Bo to może być zła wróżba..”

Tak rozmawiając, schodzili ze schodów, nie rozumiał, następne jego dlaczeż pozostało bez odpowiedzi. Ciotka Emilja nie zdobyła się na inną odpowiedź, jak tylko na głębokie westchnienie. Gdy przybyli do loży odźwiernego, biedny mały Beppo, który miał wielką ochotę dalej prowadzić rozmowę, powstrzymał, by ją znów nawiązać, z uporem przednie zdanie:

„Ja chce tak, jak tatko..”

A potem podniósł do góry główkę i spojrzał, z pod wielkich kryz kapelusza, szeroko otwartymi oczami w twarz swej ciotki, jak gdyby chciał na niej wyczytać przyczynę nowego urwania rozmowy. Ona zaś, milcząc

Niepodległość Egiptu.

Fuad I

Rycina nasza przedstawia króla egipskiego, który został władcą Egiptu po odzyskaniu niepodległości przez ten kraj. Król Fuael II jest pierwszym władcą Egiptu, któremu nie jest obcą kultura zachodu, mająca w nim gorącego wyznawcę, co daje się zauważyć w zarządzeniach tego władcy państwowych.

NA MARGINESIE.

Aforyzmy małżeńskie.

Pewnego razu zapytał ktoś Sokratesa — czy ma się żenić, czy nie. Sokrates odpowiedział: „Rób jak uważasz — tak, czy tak będziesz żałował“...

Chamfort.

Kto bierze żonę ze względów zdrowotnych — postępuje jak człowiek, który się topi, chcąc zaspokoić pragnienie...

Mantegazza.

Żenić się po to, aby się wzbogacić — to podłość i — fabryka rogów. Wziąć sobie żonę po to, aby zbiednieć — to idjotyzm i zorodnia...

La Bruyere.

Jeśli się żenisz, zastanów się, że to nie pokój za miesięcznym czynszem wynajmowany, ale dom, który kupujesz na własność. Uważać zatem należy, aby w nim było wygodnie i nie zapominać, że przybudówki psują styl kudyńku.

Marja Baszkirczew.

Kobieta namyśla się długo, zanim kupi kapelusz — nad wyborem męża nie zastanawia się wcale. Co prawda mężczyźni nie czekają tak cierpliwie na składzie jak kapelusze.

Alfred Hedjenssterna.

Jeśli chcesz być szczęśliwym — to udaj

Za pomoc w samobójstwie.

TRAGEDJA POLSKIEGO DZIEWCZĘCIA NA BRUKU WIEDENSKIM.

Przed sądem karnym w Wiedniu stanęła 15-letnia Stefanja Pytalska. Dola tego dziecka polskiego zasługuje na szczególniejszą uwagę, gdyż takich istot polskich blaska się niewątpliwie wiele po świecie.

W roku 1914 przybyła do Wiednia rodzina Pytalskich. On był robotnikiem kolejowym, ewakuowanym z Wschodniej Małopolski. Stefania liczyła wtedy lat 5. Na wygnaniu umarli oboje rodzice, a sierota oddana została do przytułku. Skoro miała lat dwaście i pół, znalazła sobie służbę. Pani jednak była dla niej nie-dobra.

Biła ją i głodziła. Zrozpaczona dziewczyna, nie mając absolutnie nikogo z rodziny i życzliwych znajomych, nie umiała dać sobie rady. Przecież była jeszcze tak młoda i nieświadoma życia. Na służbie nie mogła już dłużej wytrzymać, uciekła od złej pani i blaskała się po mieście.

Zatrzymał ją policjant, zapytał o papierosy — nie miała żadnych, znalazła się więc w areszcie. Podejrzana o prostytutkę, o której nigdy zresztą dotąd nie słyszała, została zamknięta w celi pospołu z kilku ulicznicami.

Kilkutygodniowy pobyt w tym towarzystwie dopełnił jej edukacji, skoro więc o-

puściła więzienie, zgłosiła się do policji obyczajowej po książeczkę zawodową. Musiała zarabiać i żyć, a przed służbą u złych państwa wzdragała się jej dusza.

Urzędnik policyjny, widząc tak młodą dziewczynę, odmówił książeczki i postanowił odstawić ją do miejsca urodzenia w Polsce. Urzędowanie jednak trwało długo, piąty miesiąc przebywała 15-letnia Stefania w więzieniu, czekając na załatwienie formalności, gdy naraz oskarżono ją o pomaganie do samobójstwa.

W celi więziennnej, gdzie przebywała młoda Polka, znajdowało się kilka dziewcząt, przeważnie prostytutek. Smutno było i nudno w samotni, żadnych rozrywek i zabaw, ledna więc z towarzyszek zaproponowała „zabawę w wieszanie“. Zalażyła sobie na szyję sznurek i udawała, że się wieszła na kracie u okna. Stefania miała udawać kata. Zabawa jednak skończyła się tragicznie — dziewczyna powiesiła się naprawdę, a Stefanję Pytalską oskarżono o zbrodnie współudziału w samobójstwie. Czyż biedna polska dziewczyna niekiedy nie zajmie? Mamy polskie przedstawicielstwo w Wiedniu, czyż to nie funkcja?

Niemiec i kobieta.

NIEMIECKA KURTUAZJA WOBEC ŻON

„Pewien gentleman angielski podróżował po Niemczech. Wiele rzeczy go zadziwiło. Szczególnie zachowanie niemieckich gentlemanów wobec kobiet.

W natłoczonym pociągu ów gentleman wstał, ustępując miejsca kobiecie. Angielska kobieta nie zdziwiłaby się. Niemka bardzo za to się dziwiła i tem piękniej podziękowała. Jednak tymczasem stojący obok pan rozsiadł się na wolnym miejscu.

— Przepraszam pana, ale ja tej pani, nie panu ustępuję miejsca.

— Właśnie — odpowiedział Niemiec — bardzo pięknie, ale to jest moja żona.

Ten sam Anglik siedział kiedyś wieczorem w restauracji. Przy tym samym stoliku rozmieściła się młoda para. On kazał przynieść fiaskę wina, nalał sobie kieliszek i zagłębił się w humorystyczny blatt niemiecki, studiując go z taką powagą, jakby to było jakieś dzieło naukowe.

Przez pół godziny młoda para nie zamieniła ani słowa, a młody małżonek nie nalał ani jednego kieliszka wina małżonce, co

kał kobiet, które mówią za dużo o swej mrocie i swoim posagu.

Mantegazza. (Fizjologia miłości)

Pytano raz Diogenesa (cynika) kiedy

dopiero ona ~~szła~~ uskuteczniła, uważając to za rzecz zupełnie naturalną.

Takie zachowanie było całkiem naturalne, bo była to jego żona.

W pociągu Berlin — Mediolan młoda panna miała emocje, by nie zatrzymano jej na granicy z powodu nieformalności w pasaż porcie.

Jeden z uprzejmych panów zaproponował jej pomoc.

Na granicy, gdy zemocjonowana panna zaczęła się usprawiedliwiać przed urzędnikiem, uprzejmy pan, który szedł przodem, zawołał, zwracając się do niej:

— Ty durne stworzenie, nie zatrzymuj się, zajmując ludziom czas i gęgając, jak głupia gęś.

— Niechże pani idzie prędzej, nie słyszy pani, że mąż woła — zwrócił się do niej urzędnik.

Uprzejmy pan usprawiedliwiał się potem:

— Sądzę, że pani nie obraziła się, musiałem udać, że pani jest moją żoną.

się żenić należy. Odpowiedział: „W młodości nie warto się jeszcze żenić — w starości już nie“.

Diogenes Laert.

prowadziła go łagodnie za rękę, podczas gdy chłopak, wymachując drobnymi nóżkami, przy swym charakterze małego wścibskiego, z trudnością stosował się do jej milczenia i nie odwracał oka z jej twarzy.

Na ustach jego, różowych i świeżych, jak listki róży, skapane w rosie porannej, i na twarzyczce, białej jak mleko, widniała zwykła pogoda i wesołość, ale z dużych, niebieskich oczu wycierał jakiś nieokreślony smutek. Mały Beppo nie umiał jeszcze myśleć, a jednak zdawało się, jakoby owego dnia oczy jego już myślały.

W tydzień później ciotka przywiodła go znów do matki. Jakż to był smutny tydzień dla biednego Beppa, ile w nim lez jego popływał! Nie chciał nawet patrzeć na konia, którego mu ofiarowała ciotka Emilia, wspaniałego konia z siodłem angielskim i kółkami poniżej nóg. A jaka radość nastąpiła teraz znów dla biednego chłopca, gdy matka otworzyła drzwi swego mieszkania! Znów poczęły się rozlegać jego wesołe krzyki, ze zwinnością kota wdrapał się matce na szyję, która go przycisnęła do piersi i obsypała pieścizotami, jak gdyby go już od roku nie widziała.

„Synu mój! Synu!.. Drogie dziecko moje! Jedyna pociecho biednej matki nieszczęśli-

wej!“

I znów następowały pieścizoty i pocałunki, przeplatane obfitymi łzami.

Gdy już oboje zaspokoiли gorące pragnienie pieścizot, Beppo siadł na kolanach matki, która wycieńczona upadła na fotel, milcząca, i poczał jej się uważnie przypatrywać od stóp do głowy. Przez chwilę patrzył na nią w milczeniu, co było rzeczą dość trudną dla chłopaka, największego gaduły na świecie, a później poczał kręcić w palcach frendzla szalu, który matka miała na sobie, jak gdyby chroniąc się od zimna. Był to czarny szal, który tworzył harmonijną całość z czarną suknią matki, a owej sukni i owego szalu Beppo jeszcze dotąd nigdy nie widział.

„Dlaczego jesteś ublana tak calno?“

Matka nic nie odpowiedziała.

Beppo chciał coś innego powiedzieć, lecz nie powiedział, dopóki matka, widząc go niespokojnym i obawiając się, by zbyt długie milczenie nie wywarło na nim złego wrażenia, nie zapytała go z pieścizotą:

„Czego chcesz, mój mały Beppo?“

Wtedy drobne ciało dziecka nagle się ożywiło, lica mu zapłonęły i przyciskając swe rączki do ust matki, zawołał z wyrazem gorącego pragnienia i niezmierniej tęsknoty: „Chcę do tatka!“

Na te słowa matka wybuchła urwanym płaczem i lkała, zawołała:

„Tatko pojechał.. Tatko pojechał..“

Mały Beppo na ten widok także się rozplakał, a matka której lzy również spływały po policzkach, ocierała lzy dziecka i powtarzała z łagodnym uporem poboczne kłopoty:

„Nie płacz już, dziecko drogie, nie płacz, tatko.. powróci wkrótce.“

Gdy Beppo słyszał te łagodne słowa, przestał płakać, otworzył szeroko oczy, błyszczaąc od łez, uśmiechnął się lekko i wyszeptał:

„Powłóci?“

„Tak jest, powróci.“

Tak upłynął rok, a mały Beppo tego nawet nie spostrzegł, gdyż wszystkie dni były dla niego jednakowe. Matka otaczała go ciągle tą samą czułością, wieczorem, jak gdyby był jeszcze małym dzieckiem, kołysała go do snu, a mały chłopak, każdego wieczora, nim usypiał, krzyżował ręce na piersiach i pytał:

„Kiedy tatko powłóci?“

Matka zaś każdego wieczora prosiła go wśród pieścizot, by miał jeszcze nieco cierpliwości.

Dolci nastę

PRZEMYSŁ I HANDEL.

Ile jest złota na świecie.

(=) Złoto od czasu wojny znikło z obiegu i pochowało się w czeluściach banków. Jest go jednak wiele, zmienił się tylko stan posiadania poszczególnych państw, przyczem kraje, które brały udział w wojnie, z wyjątkiem Ameryki, mają obecnie złota mniej, a państwa które zachowały neutralność, powiększyły wydatnie swoje zapasy.

Według ostatniej statystyki ogólny zapas złota na kuli ziemskiej wynosi obecnie dziewięć miliardów dolarów, od 1913 r. zaś powiększył się o miliard. Nie są w to wliczone wielkie ilości złota, którego posiadaczami są prywatni bogacze w Indiach i Egipcie.

Wzrost zapasu złota o jeden miliard powiększył jedynie bogactwo Ameryki, Japonii i Argentyny.

W r. 1913 było w Europie 1,834,400,000 dolarów w obiegu, a 3.118.400.000 w bankach i w skarbcach publicznych. Wzrost zapasu w Ameryce, odpowiada prawie w zupełności ubytkowi, jaki zaznaczył się od czasu wojny w Europie. Złoto wycofane z obiegu przez państwa wojujące, zgromadzone zostało w bankach, poczem znaczna jego część powędrowała do Stanów Zjednoczonych i państw neutralnych. Te ostatnie również wycofały złoto i złożyły je w bankach. Temi okolicznościami tłumaczy się olbrzymi przyrost zapasów królowca w Holandji, Hiszpanji, Szwecji i Szwajcarii. Rezerwy Francji zmniejszyły się podczas wojny o tak wysoką sumę, jaką wynosił obieg złota w tym państwie. Zapasy Anglii powiększyły się przez wycofanie z obiegu i znaczny z Rosji. Włochy miały w 1913 r. niewielką ilość w obiegu, ale straciły podczas wojny część swoich rezerw. Rosja postradła prawie wszystkie zapasy, obecnie jedyną stan ten poprawia się Austria i Węgry straciły prawie wszystko, a Niemcy także stały się uboższe.

Obrót złota i zmiany w stanie posiadania w ciągu ostatnich dziesięciu lat przedstawia się następująco, w przeliczeniu na dolary:

Stany Zjedn.	194,694	3,935,476	4,247,201
Anglia	880,100	751,597	754,400
Kanada	142,500	222,050	171,191
Indje	124,000	118,341	108,609
Australia	216,500	116,499	120,349
Francja	1,200,000	708,403	709,479
Niemcy	915,700	227,451	111,247
Włochy	265,000	217,283	215,698
Holandja	60,900	235,881	233,876
Hiszpanja	92,500	487,278	487,341
Szwecja	27,500	73,428	72,853
Szwajcarya	32,800	105,181	103,669
Rosja	1,011,500	2,607	45,043
Argentyna	292,800	460,057	451,292
Brazylja	90,100	27,401	28,182
Japonja	64,965	605,678	600,194
	7,271,557	8,278,675	8,461,125
Inne kraje	517,645	651,332	—
Razem	7,789,000	8,930,007	—

Jak z powyższego zestawienia widzimy Stany Zjednoczone zyskały 2,342,507,000 dolarów, Japonja 335,231,000 Hiszpanja — 395,341,000 Holandia 172,976,000 a Argentyna 158,693,000.

O BANKNOTY USZKODZONE.

(—) Komunikat Banku Polskiego w sprawie pobierania kosztów druku za wymianę banknotów złotych, uszkodzonych przez niewłaściwe obchodzenie się z nimi, jest mylnie komentowany i niekiedy dochodzi do nieporozumienia z tego tytułu. Aby zapobiec temu, Bank Polski wyjaśnia, że pobiera zwrot kosztów fabrykacji jedynie tylko za banknoty rozmyślnie uszkodzone.

Banknoty zanieczyszczone farbą, zadrukowane, zapisane, uszkodzone tak, że nie nadają się więcej do obiegu, wymienione są zwrotem kosztów fabrykacji.

Banknoty zaś o lekkim uszkodzeniu,

jak to: zmięto pęknięte z powodu składania, względnie naddarte, lub w inny sposób przy padkowo uszkodzone bez zbytecznego naruszenia rękunku, a posiadające wszystkie numery i podpisy, powinny być przez wszystkie instytucje i osoby przyjmowane bez żadnych ograniczeń, gdyż Bank Polski przy wpłacie takich banknotów nie pobiera zwrotu kosztów druku.

PREMJOWA POZYCZKA DOLAROWA

(—) Centrala Banku Polskiego w 2-iej dekadzie sprzedała znowu przeszło 2,900 obligacji premjowej pożyczki dolarowej. Ogółem dotychczas za pośrednictwem P. K. K. P. a następnie Banku Polskiego sprzedano 326,603 obligacji. Przypomnieć należy, iż w dniu 1 lipca odbędzie się drugie ciągnięcie wygranych i że posiadacze obligacji premjówki dolarowej mają szansę 2-ech premii po 40 000 dolarów obok szeregu premii pomniejszych.

10 PROC. POZYCZKA KOLEJOWA.

(—) Według raportów Oddziałów Banku Polskiego do dnia 28 bm. sprzedano obligacji 10 procentowej pożyczki kolejowej na ogólną sumę 16,015,110 zł. Obligacje kolejowe nabywane są jako korzystna i dobrze zabezpieczona lokata kapitału, a bezdeficytowość kolei powiększa zapotrzebowanie obligacji. Pożyczkę kolejową nabywać można za pośrednictwem Oddziałów Banku Polskiego oraz Dyrekcji Kolei Państwowych.

Warszawska giełda oficjalna

GOTÓWKA

Dolary 5,18,5
Funtury 22,48—22,45

CZEKI

Holandja 194,30
Belgia 23,80
Londyn 22,50—22,45
Nowy Jork 5,18,5—5,18—5
Paryż 27,65—27,40
Praga 1529
Szwajcarya 51,72
Wiedeń 22,90
Włochy 22,90
8 proc. poz. zł. 7,50
Bone złote 0,69—0,73
Milionówka 0,46—0,50

AKCJE.

Bank Dyskontowy 5,75—6,25—6 Bank Handlowy 5,50—6,50 Bank dla H. i P. 1,60—1,65 Bank Kredytowy 0,65 Polski Bank Handlowy 3,20—3,40 Bank Przem. Lwów. 0,35 Bank Zachodni 2—2,15—2,30; 6 em. 2,10—2—2,15 Bank Zw. Spół. Zar. 3,65—3,85 Bank Zw. Ziemi 0,30 Cerata 0,35—0,37 Kijewski 0,35—0,38 Puls 0,40 Spiess 0,85—0,95 Strem 13 Elektryczność 1,65 P. Tow. Elektr. 0,25—0,28—0,25 Siła i Światło 0,62—0,65—0,64 Chodorów 4,40—4,90 Częstocice 2,80—2,70 Gosławice 1,35—1,37 Michałów 0,60—0,55 Firlej 1,55 Węgiel (1) 4,80—5,20 Cukier 3,85—4,10 Nafta 0,65 Polski Przem. Naft. 0,75—0,65—0,67 Nobel 1,27 Lenartowicz 0,20—0,17 Cegielski 0,60—0,64 Drzewo 0,60 Fitzner 5,75—6 Lilpop 0,66—0,75 Modrzejów (1) 5,35—6 (3) 5,90—6,25 (5) 6,40—6,60 Norblin 1,60—1,56 Orthwein 0,25—0,28 Ostrowiec 6,75—8,25—8 Parowozy 0,38—0,37—0,38 Pocisk 1,35 Rohn 0,55—0,45 Rudzki (1) 1,55 drob. 1,33—1,60; 5 em. 1,40—1,52—1,45 Starachowice 2,50—3,08 Ursus 1,20—1,05—1,10 Konopie 6 em. 0,45 Zyradów 43—42 i pół—43 i pół Borkowski 1,40—1,33—1,36 Jabłkowski 0,23—0,24 Lloyd 0,23—0,28 Zach. Tow. dla H. i P. 0,75 Żegluga 0,25; 7 em. 0,20—0,18—0,19 Habersbusch 6,50—6,30—6,40 Spirytus 1,55—1,60

Republika żydowska na Ukrainie.

Sprawa kolonizacji części Ukrainy i Krymu przez ludność żydowską zaczyna już przybierać realne formy. Ukraiński „Wykonkom” uchwalił w tej sprawie następującą rezolucję:

1) „Biorąc pod uwagę wyjątkowe specjalne i ekonomiczne położenie ludności żydowskiej, która wskutek prześladowań caratu nie mogła osiedlać się po wsiach i zajmować się rolnictwem,

2) dalej, że 800,000 dziesięcin ziemi leży ugiem jak i to, że przeprowadzenie projektu wielkiego, masowego osadnictwa na dotychczas nieuprawianej ziemi jest nieuniknione, na konieczność, niecierpiącą zwłoki ze względu na dobrobyt kraju, postanawia się:

Ukraińska Republika sowiecka robi starania wraz z rządem sowieckim w Moskwie, ażeby umożliwić zubożalej ludności żydowskiej w miastach osadnictwo na rolach nieużytych na południu Ukrainy w północnej części Krymu.

Wydanie potrzebnych funduszy do przeprowadzenia planu osadnictwa ma być obmyślane wspólnie z rządem sowieckim, przy udziale żydowskich organizacji zagranicznych, pracujących na terenie republik sowieckich.

Projekt ten znalazł już — jak wiadomo — aprobatę organizacji żydowskich Joint Distribution Committee i Jewish Colonisation Association.

Amerykańskie dzieci.

Dziecko amerykańskie przedstawia o wiele siłę i zdrowia. Nie jest naturalnie bez wad, ale daje się łatwo powodować ambicją, co wychowawcy umieją doskonale stosować.

W Ameryce żadnej matki nie przyjdzie na myśl, żeby ojca powoływać na arbitra do spraw dziecinnych. Radzi sobie z tem sama i nie kłopotuje męża skargami gdy ten wieczorem wraca po dniu pracy do domu. Wtedy dzieci wesole, grzeczne, ładnie ubrane oczekują na ojca, który wieczorem zapomnia o ich interesach i jest idealnym towarzyszem. Bawi się i dokazuje z dziećmi, które za nim przepadają.

Dzieci w Ameryce korzystają z wielkiej swobody. W średnich domach rzadko są nianki i bony. Dzieci spędzają czas w ogrodzie lub na ulicy i starsze opiekują się młodszymi.

— Czy mogę wam powierzyć moje bobki, — pyta matka. Gdy dzieci podejmą się opieki, może być zupełnie spokojna.

Dziewczynki otrzymują wykształcenie więcej powierzchowne. Na obce języki zwraca się mało uwagi, więcej na muzykę. Prawie nie ma mieszkań bez fortepianu lub innego instrumentu. Osoby muzykalne są w Ameryce bardzo cenione, a kto umie śpiewać, jest zapraszany zaproszeniami. Amerykanie uznają życie towarzyskie tylko w domu. Wieczorów spędzonych z rodziną w kawiarniach lub restauracjach wcale nie znają.

Wielką uwagę zwraca się na lekcje tańca. Nieraz już trzyletnie boba umiała według wszelkich reguł z wdziękiem balansować w fantazyjnych „pas”.

Mylne jest mniemanie, rozpowszechnione w Europie, że kobiety amerykańskie są złemi matkami i gospodyniami. Również nieprawdą jest, że dzieci są dziedzicami i bez serca. Przeciwnie, są one łatwe do prowadzenia, o ile wychowawcy umieją przemówić do ich ambicji.

Matka, czy deputowana.

Miss Hilton Philipson, z domu Russell, znana działaczka, wybrana do angielskiego Parlamentu, jest zarazem matką synka, którego delikatne zdrowie wymaga nieustannej opieki. Znalazłszy się w kolizji między miłością macierzyńską a obowiązkami społecznymi, pani Philipson zdecydowała się złożyć swój mandat.

W kołach politycznych Londynu ten fakt jest żywo omawiany. Wylania się kwestja czy nie byłoby właściwem w przyszłości wybierać do parlamentu tylko kobiety niezamężne, lub przynajmniej takie, których dzieci nie wymagają już ciągłej opieki macierzyńskiej.

ZYGZAKI.

„Szpicel“

„Szpicel“ — tak chcecie, niech i tak będzie „Szpiclował“ kogo? — sowieckich zbirów, Dobro Ojczyzny, mając na względzie. Wydawał znanych „kom promodyrów“. Kim był ten drugi? — Pasorzyt kraju, Płatny służalec gwardji Lenina, Bolszewickiego zwolennik raj, Wyznawca — „Bielży?—bit“ sukinyna „Szpicla“ dosięgła ręka zdradziecka, Cicho, bez krzyku, tak być musiało, Zgniał z rąk chłopca, „krasnego“ dziecka, — „Białej sobakie tak priedstojało!“, A kiedy ręka sprawiedliwości, Zbirowi wzamian odbiera życie, Lament podnoszą nasze „mniejszości“, Zewsząd szakali słycać dziś wycie... W Moskwie wtóruje zgraja czerwona, Trocki się poci nad nową notą... Lecz może ryczeć wśród swego grona, Niema dyskusji z taką — hołotą.

Strzel.

KRONIKA

— Kalendarzyk.

Czwartek dnia 29 maja Wniebowstąpienie P. MIEJSKI SALON SZTUKI (Piotrkowska № 53).

Otwarty od 10 do 8 wieczór.

MIEJSKA GALERIA SZTUKI ul. Sienkiewicza (zbiorowa wystawa artystów łódzkich i bieżąca malarstwa, grafiki i zdobnictwa) otwarta od 10—8 wieczorem.

Czytelnia Tow. Przyjaciół Francji.

Piotrkowska 193 (lewa of.) otwarta od 6—8 w.

— Widowiska.

Teatr Miejski (Cegielniana 65)

Dzisiaj „Wyczasy donżuana“

Teatr Popularny (Ogrodowa 19)

Dzisiaj „Chrześnik wojenny“

Filharmonja (Dzielnia 18)

„Luna“ (Przejazd 1)

„Don Carlos i Elzbieta“

„Casino“ (Piotrkowska 67)

O godz. 12 w poł. „Tajemnica dra Kuen-Li“.

„Przeznaczenie“

„Odeon“ Przejazd 2)

„W dolinie śmierci“

Grand-Kino (Piotrkowska 72)

„Szczęście przez miłość i Izę“.

Kino Spółdzielni Prac. Państwowych „Bigamja“

Wiadomości bieżące

— Z Łódzkiej Rady Giełdowej.

Dowiadujemy się z Rady Giełdowej Giełdy Pieniężnej w Łodzi, iż od 1 czerwca r. b. codzienne zebrania giełdowe odbywać się będą w godz. od 1—2 po poł.

— Co na to Wojewódzki Urząd Zdrowia?

Mieszkańcy domu przy ul. Strz. Kaniów skich Nr. 22 żalą się, że dzieci uczęszczające do szkoły w tymże domu nie tylko, że rozrzucają po całej klatce schodowej wate nasyconą jakimś płynem, obecnie zarzucają ją bawiąc się na podwórzu inne dzieci. Wata pachnie podobno z opatrunków, jakim podlegają dzieci chore na jaglicę.

Zainteresowani rodzice mają zamjar wystąpić ze zbiorową petycją do odpowiednich władz. (pap)

— Umieszczenie Domu Starców i Kalek.

Na posiedzeniu w dn. 26 bm. Magistrat postanowił wystąpić do Rady Miejskiej z wnioskiem o przejęcie przez miasto prowadzenia Domu Starców i Kalek Łódzkiego Chrześcijańskiego T—wa Dobroczyńności przy ul. Narutowicza 60. Warunki przejęcia opracowane zostały przez Wydział Opieki Społecznej i przyjęte na konferencji wspólnej z reprezentantami Chrześcijańskiego T—wa Dobroczyńności.

Kiedy Łódź będzie miała kanalizację?

ANO... JAK BĘDĄ NA TEN CEL PIENIADZE.

Dnia 27 bm. odbyło się w lokalu oddziału kanalizacji posiedzenie komisji kanalizacyjnej. Z powodu choroby przewodniczącego, r. inż. Batkowskiego, przewodniczył r. Goepfert.

Na wstępie inż. Stulkowski zapoznał zebranych z obecnym stanem prac przygotowawczych oraz wynikami badań prof. inż. skiego, przeprowadzonych w okolicach Rzgowa i Tuszyńska; z obszernego referatu inż. Stulkowskiego wynika, że wstępne roboty kanalizacyjne mogłyby być przeprowadzone już w czasie najbliższym, tj. w tym roku. Przeszkody w tym względzie stwarza niewyjaśniona dotąd strona finansowa zakrojonego przez władze miejskie planu.

Następnie wiceprezydent inż. Wojewódzki omówił kwestię obsadzenia stanowiska konsultanta Oddziału Kanalizacji i Wodociągów, opróżnionego po śmierci prof. Wróblewskiego. Magistrat w tej sprawie zmierza do tego, aby zaangażowana siła fachowa posiadała nie tylko dostateczne kwalifikacje wiedzy teoretycznej, lecz by również wykazała się mogła praktycznym kierownictwem przy budowie urządzeń kanalizacyjno-wodociągowych. Kwestia ostatecznego wyboru kandydata i jego nominacji rozstrzygnięta zostanie w najbliższej przyszłości. W dalszym ciągu zakomunikował p. wiceprezydent Wojewódzki, że umowę-opcję z Tow. Almeriense de Riegos. z powodu niedotrzymania przez nie warunków ostatecznie zerwano. W tych

dniach Magistrat wysłał do firm, które zgłaszały swoje oferty, wezwania z określeniem warunków, na jakich miasto mogłoby przyjąć kredyty na budowę kanalizacji i wodociągów. Dążeniem miasta jest, aby otrzymać pożyczkę wyłącznie pod zabezpieczenie jej wykonaniem robotami, ewentualnie całym majątkiem miejskim, czyli Magistrat pragnie uniezależnić stronę finansową przedsięwzięcia od jego strony technicznej i pozostawić sobie możliwość swobodnego dysponowania wykonaniem robót. Zdaniem Magistratu, Oddział Kanalizacji i Wodociągów musi być postawiony na takim poziomie, aby mógł wyrokować samodzielnie co do sposobu przeprowadzenia robót. Plan ogólny zostanie wytknięty przez Oddział Kanalizacji, a następnie dopiero poddany opinii fachowego gremium.

Dyskusja toczyła się m. in. około sprawy ilości potrzebnej wody na dobę na 1 mieszkańca m. Łodzi. W Warszawie norma spożycia wynosi 90 litrów, u nas wynosiłaby ok. 100. Zdaniem komisji, w Łodzi, z powodu braku rzeki oraz znacznego zapotrzebowania wody dla fabryk, zużycie wody będzie niewątpliwie większe, niż w stolicy. Poruszono również sprawę przeprowadzenia płytkich wierceń w okolicach Rzgowa, przyczem okazało się, że wyjaśnić przedstawiciele Magistratu, że byłby to tylko jeden ze sposobów zaopatrywania Łodzi w wodę, zapewniających miastu około 50,000 m, sześć. na dobę.

Co robią Chińczycy w Łodzi?

CHCIELI UPROWADZIĆ DZIEWCZYNE.

Wczoraj wieczorem miasto zelektryzowała wieść o usiłowaniu Chińczyków wykradzenia dziewczyny.

Ludność naszego miasta znalazła się pod wrażeniem odkryć policji berlińskiej, stwierdzających iż nie po to przyjechali Chińczycy by sprzedać pewną ilość fajczek, wskutek czego wieść wyolbrzymiała z minuty na minutę.

Według zebranych przez nas informacji nie sprawdzonych urzędowo, zajście miało następujący przebieg:

Alejami Kościuszki szła o zmroku 16 letnia Józefa Borowczykówna, wracając do domu.

W pewnej chwili na jezdni zatrzymał się samochód, z którego wyszedł pasażer i skierował swe kroki ku przechadzałej się B.

Borowczykówna przyspieszyła kroku lecz wkrótce z przerażeniem stwierdziła iż nagabujący ją mężczyzna nie podobny jest

do innych mieszkańców naszego grodu, a pod latarnią ujrzała już wyraźnie skośne oczy Chińczyka. Ten ostatni coś tłumaczył jej wskazując na auto, a następnie groził. Nagle przestraszona dziewczyna ujrzała przechodzącego policjanta i pędem pobięła do niego.

Widząc to Chińczycy wsiadli do samochodu i spieszenie odjechali. Nim policjant z ust przestraszonych dziewczyny usłyszał o co chodzi, auto znikło.

Odpowiedni meldunek złożono w VII komisariacie policji, który prowadzi dochodzenie by wyjaśnić czy mamy w tym wypadku do czynienia z zamachem handlarzy żywym towarem czy też z erotycznie usposobionym Chińczykiem. W każdym razie ostateczność nie zawadzi i jak się dowiadujemy, władze policyjne przedsięwzięły kroki by uchronić łodzianki od ataków Chińczyków, którzy przyjechali do Łodzi w celu handlowania fajczkami. (bip)

— Subwencja dla kursów.

Inspektor Szkolny m. Łodzi zwrócił się do Magistratu o udzielenie z funduszków miejskich subwencji na prowadzenie 4-tygodniowego kursu początkowego rysunków i robót ręcznych dla nauczycielstwa szkół powszechnych. Kurs ten odbędzie się w okresie wakacyjnym.

Na wniosek Wydziału Oświaty i Kultury Magistrat postanowił udzielić na ten cel subwencji w wysokości 375 milionów mk.

— Nauka języka rosyjskiego.

Zgodnie z motywowaną względami praktycznymi uchwałą delegacji Wydziału Oświaty i Kultury w sprawie nauki języka rosyjskiego w Miejskiej Szkole — Magistrat postanowił wystąpić do Ministerstwa W.R. i O.P. z memorjałem co do odpowiedniego rozszerzenia programu nauczania we wspomnianej uczelni.

— Brukowanie ulic.

W myśl wniosku Wydziału Budownictwa Magistrat postanowił przeprowadzić III serię robót brukarskich, mianowicie wybrukowanie kamieniem polnym następujących ulic:

- 1) Nowomiejskiej — międzytorze od Ogrodowej do Placu Kościelnego.
- 2) Kilińskiego — od Nawrot do Głównego i od Gubernatorskiej do bocznicy kolejowej Tow. Akc. Scheiblera.

3) Dąbrowskiej — ok. 1000 m. kwadr.

4) Srebrzyńskiej — od toru kolejowego do Rabienia.

— Szoferzy nie będą ponownie przeegzaminowani.

W związku z informacją, umieszczoną w gazetach miejscowych dnia 15-go maja r. b. o ponownym przeegzaminowaniu kierowców, Okr. Dyrekcja Robót Publicznych podaje do wiadomości, iż powyższe informacje są bezpodstawne. Pozwolenia na prawo prowadzenia samochodu, wydawane przez Komisję Egzaminacyjną przy Urzędzie Wojewódzkim, są ważne na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej i odebranie pozwolenia, lub czasowe pozbawienie tegoż może nastąpić jedynie na mocy decyzji władzy administracyjnej za przekroczenie obowiązujących przepisów, lub też w drodze wyroku sądowego. (pap)

— W sprawie podporządkowania władz szkolnych władzom politycznym.

Swego czasu zostało ogłoszone rozporządzenie Rady Ministrów w Dz. Ustaw w sprawie podporządkowania władz szkolnych władzom politycznym.

Rozporządzenie to jest sprzeczne z postulatami Związków Nauczycielskich i wobec tego Zw. Nauczycielskie Okręgu Łódzkiego postanowiły przeciw wspomnianemu wyżej rozporządzeniu zaprotestować. (pak)

— Wyniki wyborów do Kasz Chorobych w Ozorkowie.

Jak się dowiadujemy przy wyborach

Jakie mamy płacić podatki.

OBWIESZCZENIE W ŁÓDZKIEJ IZBY SKARBOWEJ.

Dyrektor Łódzkiej izby skarbowej p. Łowarnicki wydał obwieszczenie o terminach płatności podatków bezpośrednich z uwzględnieniem przepisów ogłoszonych do dnia 17 kwietnia r. b.

Według obwieszczenia do dnia 31 maja t. b. płatna jest pierwsza rata podwyżki 100 pr. podatków gruntowych i podatków państwowych, a od 15 października do 15 listopada płatna jest druga rata podatku wraz z podwyżką.

Do dnia 15 każdego miesiąca wpłata podatku od obrotu z poprzedniego miesiąca przez przedsiębiorstwa handlowe pierwszej i

drugiej kategorii i przemysłowe od 1 do 5 kategorii.

Do dnia 30 czerwca ma być wpłacona podwyżka ceny świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych. Od 1 do 31 lipca wpłata podatku od obrotów za pierwsze półrocze 1924 r. według własnych obliczeń od zajęć umysłowych samodzielnych, wojnych zajęć i wędrownych, tudzież od przedsiębiorstw handlowych sprawozdawczych poniżej drugiej kategorii i przemysłowych poniżej 5 kategorii.

Wpłata tego podatku przez najmniejsze przedsiębiorstwa ma być dokonana do 15 października.

PODATEK DOCHODOWY.

Z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę: potrąca się przy każdej wpłacie i wnosi się do kasy skarbowej w terminie do dnia 7 po dokonaniu potrącenia po rygorom 5 pr. kar za każdy dzień zwłoki.

Od innych dochodów wpłata winna być dokonana do 24 maja o osób fizycznych

i spadków wakujących.

Podatek od kapitałów i rent potrąca się przy każdej wypłacie procentów i wygranych i wpłaca się do kas skarbowych w przeciągu 14 dni, licząc od terminu płatności procentów, względnie w ciągu 14 dni po zamknięciu rachunków.

PODATEK MAJĄTKOWY.

Od 10 czerwca do 10 lipca płatna jest pierwsza rata podatku majątkowego obli-

czona w myśl rozporządzenia rady ministrów.

Echa napadu na Buczyny.

MORDERCY DARGIEWICZA PRZED SADEM.

W dniu 14 czerwca r. ub. 5 uzbrojonych rewolwery bandytów napadło na mieszkańca nieruchomości majątku Buczyny pod Poddebicami i grozić mu śmiercią, zażądali wydania im gotówki i kosztowności. Dargiewicz nie uląkł się bandytów i schwytywszy wiszącą na ścianie dubeltówkę, dał kilka strzałów w kierunku bandytów. Jednak stojący na warcie pod oknem jeden z napastników, strzelił do Dargiewicza, kładąc go trupem na miejscu, poczem bandyci zbiegli w niewiadomym kierunku.

Zawiadomiona o napadzie policja, wszczęła energiczne dochodzenie i w końcu udało się jej stwierdzić, iż napad na Buczyny uplanowany został w mieszkaniu znanego policjanta Józefa Odrowskiego we wsi Lipnica, powiatu tureckiego. Badany Odrowski zeznał, iż napadu dokonał niejaką Zygmunt Urbaniak

zam. w Łodzi przy ul. Miłsza. Na podstawie tych zeznań policja aresztowała Urbaniaka i prowadziła dalsze śledztwo.

Okazało się, iż w napadzie brał udział również od dawna poszukiwany przez władze sądowe za napady szosowe i kradzieże Stanisław Grodzicki, którego ostatecznie schwytyli funkcjonariusze I-go komisariatu policji w Łodzi na kradzieży świń. Udało się również stwierdzić, iż Grodzicki brał udział w napadzie na dom Dargiewicza. Onegdaj sąd okręgowy pod przewodnictwem sędziego Arnolda rozpatrywał sprawę Urbaniaka i Grodzickiego.

Po przeprowadzeniu rozprawy sąd skazał Urbaniaka na 10 lat ciężkiego więzienia z pozbawieniem praw, a Grodzickiego — na 12 lat ciężkiego więzienia. (bjp)

do Kasy Chorych Partia N. P. R. otrzymała 13 mandatów, blok PPS, Niemiecka Partia Pracy i prawe skrzydło Klasowych Związków Zawodowych — 5 mandatów, Klasowy Zw. Zyd. „Igla” — jeden mandat, Zw. Rzemieślników Żydów — jeden mandat, Polscy Pracodawcy — jeden mandat, Chrz. Zjednoczenie Zawodowe — jeden mandat. (pap)

— Znowu redukcja.

Pan Maksymilian Kirsztler, właściciel przedsiębiorstwa postanowił zredukować ilość robotników zatrudnionych w jego fabryce, która maczać się brakiem zamówień. Robotnicy na takie postępowanie właściciela fabryki się nie zgodzili, prosząc raczej o zredukowanie dni pracy do połowy, niż pozbawienie pracy do 50 proc. robotników. Na tę propozycję p. Kirsztler się nie zgodził, wobec czego robotnicy udali się do inspektoratu pracy z prośbą o poparcie ich słusznej prośby. Robotników przyjął inspektor pracy p. Kuliczkowski, obiecując zwołanie konferencji w dniu 2-go czerwca. (pap)

— Konkurs T-wa „Rozwój”.

Zarząd Okręgowy T-wa „Rozwój” w Łodzi ul. Podleśna Nr. 4 zaprasza najmłodszym P. T. literatów, jak również działaczy na nisze „rozwojowej” do udziału w konkursie na utworze teatralnym. Warunki konkursu:

Utwór ma być jednoaktową sztuką teatralną, napisaną językiem popularnym w duchu rozwojowym, z liczbą działających do 10 osób, przy najprostszej maszynierii. Prace konkursowe należy podpisać godłem (pseudonimem) zaś nazwisko i adres autora winny być dołączone w zamkniętej kopercie opatrzonej temże godłem. Termin nadsyłania prac do dnia 5.VIII 1924 r.

Rozstrzygnięcie konkursu nastąpi w dniu 10.VIII 1924 r.

Nagrody dwie: I-sza — 100 złotych, II-ga — 50 złotych.

Nagrodzone prace stają się własnością T-wa wyróżnione po porozumieniu się z autorem z prawem pierwokupu.

Rekopisy zdyskwalifikowane pozostać będą do dyspozycji autorów w ciągu jednego miesiąca od daty konkursu, poczem zostaną zniszczone. —

— Wielka zabawa na rzecz Czerwonego Krzyża.

Na zakończenie maja oczekuje Łódź bardzo miła niespodzianka. W dniu 31 bm. Czerwony Krzyż urządza w sympatycznym ogródku „Tivoli” wielką zabawę taneczną, cały dochód z której przeznaczają na budowę szpitala dla gruźliczych.

Wypadki i kradzieże

— Upadek z wycieńczenia.

Sardowska Hypła, bez stałego miejsca zamieszkania upadła z wycieńczenia na ul. Południowej nr. 94. Sardowską pogotowie odwiezło do zbiorni miejskiej. (pap)

— Podrzucone dziecko.

Przy ul. Szkolnej Nr. 2 w klatce schodowej odnaleziono dziecko płci żeńskiej podrzucone przez niewiadomą sprawczynię.

Dziecko odesłano do Żłobka. Wyrodną matkę poszukuje policja. (pap)

— Kradzież futer.

Z balkonu frontowego I-go piętra należącego do Cyrkli Kuro, zam. przy ul. Szkolnej 8 nieznanymi sprawcami dokonano kradzieży dwóch futer oraz zakładu karakulowego, o

główne wartości 3,000.000 mkp. Dochodzenie w tej sprawie prowadzi Urząd Śledczy. (pap)

— Służąca zwykłą złodziejką.

Leonowi Leszczyńskiemu zamieszkałemu przy ul. Zielonej 20, służąca Józefa Zachariasz skradła z mieszkania różne rzeczy wartości trzy miliony pięćset milionów, poczem zbiegła.

— Kradzież w piwnicy.

Do piwnicy Djamanda Choikowskiego przy ul. Aleksandryjskiej 2 zakradli się nieznanymi złoczyńcy, którzy za pomocą podobionych kluczy skradli trzy skrzynie herbaty i dwa pudła sardynek, ogólnej wartości tysiąc złotych. Za sprawcami wszczęto śledztwo

— Przywłaszczenie 24-ch garniturów.

Do zakładu krawieckiego Icka Gildbarda, zam. przy ul. Nowomiejskiej 30 zgłosił się Chaim Kalisz (Drewnowska 94) i oznajmił obecnej w zakładzie żonie Gildbarda iż został przysłany przez jej męża celem odbioru 24-ch garniturów przygotowanych do sprzedaży. Gildbardowa wiedząc, że mąż jej często przeprowadza z Kaliszem podobne transakcje powierzyła mu towar. Po powrocie męża Gildbardowa opowiedziała mu o zabraniu przez Kalisza 24-ch garniturów, słysząc to Gildbard udał się do mieszkania Kalisza żądając zwrotu zabranych garniturów, gdyż żadnej transakcji z Chaimem nie robił

Kalisz jednak nie chciał zwrócić zabranych garniturów, wobec czego Gildbard zameldował w komisariacie policji, skąd sprawa skierowana do Urzędu Śledczego. (pap)

Teatr i sztuka

— Premiera w Teatrze Miejskim.

W sobotę premiera niezwykle wesołej kom. L. Verneuil'a pt. „Musisz być mola”. Obsadę stanowią pp. Morska, Łapińska, Borska, Magnuszewski, Znicz i Scibor.

— Premiera w Teatrze Popularnym.

Na sobotnią premierę Teatr Popularny wystawia 4-aktową sztukę Ernesta Wilhelma brucha pt. „Skowronek”. Sztuka osnuta jest na tle stosunków robotniczych i grana będzie po raz pierwszy w Łodzi.

— Teatr miejski z Łodzi w Pabjanicach.

W czwartek, dn. 29 godz. 3.15 popoł. Teatr miejski wystawia w Pabjanicach świetną komedię Wł. Jastrzębca—Zalewskiego pt. „Maskota” w świetnej obsadzie naszego zespołu. —

Z sądów.

— Policjant, któremu uciekł więzień.

W dniu 16 kwietnia r. ub. w szpitalu Pożnańskich posterunkowy Kazimierz Szafranski otrzymał polecenie dozoru chorego aresztanta, skazanego na 4 lata ciężkiego więzienia Icka Celera. Pewnego dnia Celer prosił Szafranski, by pozwolił mu udać się do ustępu. Szafranski sprowadził więźnia na dół i w oczekiwaniu jego spacerował po korytarzu.

Gdy spacer znużył się Szafranskiemu, zajrzał on do ustępu, lecz więźnia już nie zastał, natomiast resztkę dopowiedziało mu otwarte okienko u góry.

Szafranski stanął wczoraj przed sądem okręgowym, oskarżony o niesumienne wykonywanie służby. Oskarżony przyznał się do winy i tłumaczył się zbyt krótką służbą w policji.

Sąd po naradzie skazał go na miesiąc aresztu, zawieszając wyk. wyroku na 2 lata.

Ze sportu.

— Sport wojskowy.

Ze sfer miarodajnych dowiadujemy się iż istnieje myśl reorganizacji wojskowych klubów sportowych. Podobno ma być utworzony na miejsce poszczególnych klubów, tylko jeden klub, reprezentujący cały garnizon łódzki. (pap)

Przed wojną było lepiej.

Przed wojną masło kosztowało 30 kop., a zimą 75 kop. Przed wojną mieliśmy masło z Syberji i z Danji i zaopatrywaliśmy tylko Kongresówkę, dzisiaj ani Syberja, ani Danja masła nam nie dostarcza, zaś zaopatrywać musimy jeszcze Górny Śląsk.

Z powyższych względów można się spodziewać, że, w najlepszych warunkach, masło zimą będzie 3 lub 4 razy droższe, niż obecnie. Kto nie chce płacić zimą cen

rowanych ten powinien robić zapasy na zimę. Ponieważ Związek Spółdzielni Mleczarskich (dawniej Warszawskie Ziemiańskie Towarzystwo Mleczarskie) podejmuje się przechowania masła dla konsumentów, proszę należyć się zwracać do biura Związku przy Al. Kościuszki 29 w celu omówienia warunków. 3-2041.

— Referat Ekonomiczny.

Referat Ekonomiczny Zarządzie Okręgowym T—wa „Rozwój” w Łodzi ul. Podlesna 4 prosi P. T. kupców—hurtowników—przemysłowców i rzemieślników chrześcijan o nadsyłanie swych adresów z możliwie obszernymi szczegółami dotyczącymi ich przedsięwzięcia. Szczegóły te potrzebne są nam dla naszego działu handlowo—informacyjnego. —

— Z T—wa „Rozwój”.

W niedzielę dnia 1 czerwca r. b. i w poniedziałek dnia 2 czerwca wygłosi w Łodzi i w Rudzie Pabjanickiej Ks. Prof. Józef Krużyński, trzy odczyty p. t. „Zalew Żydowski”. Prosimy wszystkich Polaków—Chrześcijan o liczne przybycie.

— Wielki popis. Dnia 1 czerwca w Sali Filharmonijnej odbędzie się wielki popis uczniów i uczniżów konserwatorium muzycznego Heleny Kieńskiej w Łodzi.

Popis złożony będzie z 2 części. I część od 11-ej do 1 i pół w poł., II część od 2 i pół do 7 i pół.

Bilety od 1 zł. do 6 zł. ważne na obydwie części do nabycia w kasie Filharmonijnej od 10—1 i od 3—7.

1936

— Ciągnięcie Loterii Fantowej Kom. Niesienia pomocy najbardziej.

Dziś ciągnięcie Wielkiej Loterii Fantowej Komitetu niesienia pomocy najbardziej, szym m. Łodzi w gmachu Województwa o godzinie 3—ej popołudniu.

Akt losowania odbędzie się w obecności publiczności przy współudziale notariusza, przedstawicieli władz i Komitetu, oraz rozpocznie się odczytaniem regulaminu ciągnięcia, poczem słoty rozstrzygną szczęście posiadaczy biletów loteryjnych.

Obrabiaczka

na Overlocku poszukiwana. Pończoszarnia, Nawrot, 87.

Letni Teatr „Scala” w Ogrodzie

„VARIETE”

dyr. S. KUPERMAN

Program № 1. Od niedz. 1 czerwca codziennie.

20 Nadzwyczajnych Atrakcji.

ELLI CATTALANO

Włoski duet taneczny tańce solowe i excentryczne.

Capitan BARISON

Baleim amer. oryginalne tańce akrobatyczne.

Arabka HAIRA

Tańce wschodnie z żywymi węzami.

Trio Harini

Sketch taneczny „Szał opiumu”

STANISŁAWSCY

Duet śpiewno humurystycz.

Julja Zamorska

Polska pieśniarka.

Mila Walewska

śpiewaczka operetkowa

E. Odrobiński

Polski humorysta

RADWAN

znakomity śpiewak operowy

LEOPOLDI

Amerykański transformista na scenie.

BOLS i BODO

Akt excentryczno-komiczny.

3 Teddy

Akt strzelecki.

2 Okonis

Akt gimnastyczny

Akt akrobatyczny 2 MILIS

SATON Boks z żywymi kangurami.

Uwaga! Niepog. nie przeszkadza widownia kryta dachem. Uwaga!

Orkiestra pod dyr. kapelm. D. Bajgelmana.

Początek koncertu o godz. 8, przedst. punkt. o 9 w.

Kasa czynna od godz. 11—2 i od 4 ej po poł. (2061)

„MARGOT”

firma istniejąca od 1897 roku.

Łódź Piotrkowska № 64.

— Poleca jako nowości wiosenne: —

KAMIZELKI wełniane, jedwabne, BLUZKI etami nonowe, trykot. i jedw., DZEMPRY wełn. i jedw.,

COMBINAISONS, HALKI, SZLAFROKI, FARTUSZKI, BIELIZNA damska, WEŁNIANKI ŁOWI-

CKIE na metry, KAPY dwu i trzy metrowe.

PANTOFLE ZAKOPIANSKIE.

Każda z Pań powinna mieć i przyszcze usunąć za pomocą Kremu ORO.

2064

Dr. F. Skusiewicz
ul. Andrzeja 11
Choroby skórne i weneryczne
godziny przyjęć od 9—11 i od 5—7 i pół. Panie od 5—6. 1655s1

Dr. Marja Józeta-Lewinsonowa
Cegielniana 6
Chor. weneryczne i skórne (kobiet i dzieci). Godz. przyjęć od 11—3 pp. i od 6—8 w., w niedziele i święta od 11—1. 1952-2

Dr. S. KANTOR
specjalista chorób wenerycznych, skórnych i włosów.
Gabinet Roentgena i światłolecz. Piotrkowska 144 róg, Łwianki 2. Godz. przyjęć od 9—2 i 6—8. dla pań 5—6. 2010

Dr. E. Ekkert
choroby weneryczne, skórne, moczopłciowe. (1492)
Ul. Kilińskiego 143, trzeci dom od Głównej. Przyjmuje od 12—5 od 7—9. Panie od 3—4.

Tylko jeden raz! **CASINO** | Tylko jeden raz

Dziś o godz. 12 w południe zostanie wyświetlony film

Tajemnica D-ra Kuen-Li

z znanym odtwórcą filmu, „Władczynie Świata” chinczykiem Sze w roli głównej.

Ceny bardzo niskie!!!

Dochód na kolonie harc. XV dr.

Detaszera (ki)

— poszukuje zaraz lub później —

Farbiarnia Parowa i Pralnia Chemiczna „BARWA” w Mosinie pod Poznaniem.

Wynagrodzenie dobre i wolne mieszkanie. Reflektuje się tylko na silę pierwszorzędą. Zgłoszenia przyjmuje: Stefan Kałamajski, Poznań, Plac Wolności 6. 2098

Nie kupujcie towarów!

póki się nie przekonacie, że najtaniej kupuje się w sklepie fabrycznym (pod firmą)

„Najtaniejsze źródło”

T a n o, bo w mieszkaniu prywatnym. Łódź, ul. Dzielna № 36, tel. 15—87.

Madelolamy	Metkal	Kangarny
Plótno białe	Cajgi	Sukno
Plótno kolor.	Chastki	Szewioty
Batysty	Kapy	Korty
Satyny	Obrusy	Bostony
Frote	Ręczniki	Gabardiny

UWAGA: Jedyny najtańszy skład zakupów dla kupców kooperatyw. Złatwiam pocztowe zamówienia solidnie szybko. Ceny fabryczne. Przyjeżdżających do Łodzi prosimy o odwiedzenie naszego składu. 1845

Przewijam, przelączam i reperuję

Generatory, transformatory oraz wszelkie maszyny elektryczne na miejscu t. j. u p. klientów, bez względu na miejscowość. Wykonanie solidne. Ceny możliwie niskie. Zgłaszać się telefonicznie lub osobiście. Cegielniana 12, m. i. h. Awak. 2098

8-kl. gimnazjum żeńskie

R. Kenopczyńskiej - Sobolewskiej

Gdańska 90 (róg Andrzeja)

Zapisy nowowstępujących do klas

wstępnych i wyższych

rozpoczynają się 12 maja.

Kancelaria otwarta codziennie od 9-ej do 1-ej.

(1718)

**Największy wybór i najtańsze ceny
w Chrześcijańskim Jarmarku Łódzkim
Bronisław Jagoda i S-ka Sp. Akc.**

ul. Piotrkowska № 44.

Polecamy obf. zaopatr. wszystkie działy w modne i sez. nowości: **wełny, kangarny na garnitury, spodnie palta, suknie i kostjomy.** Froto, trikotne, satyny, muszliny, kretony, płótna, madapolamy, batysty, zefiry, okstordy, lniane obrasy serwetki, ręczniki, chusteczki, kapy, podszewki, kapy pluszowe, kilmy, dywany, firanki, **kołdry watowe, ceraty, hafty, nici, bieliznę, kciernerze, krawaty, szelki, skarpetki, pończochy jedwabne rękawiczki, galanterię.** Prowadzimy dział obuwia damskiego i męskiego, **lakierki najnowszych fasonów.**

Specjalnej uwadze polecamy wielki dział konfekcji damskiej, męskiej i dziecięcej z własnych pracowni, **najmodniejsze palta, garnitury, spodnie, bluski, suknie trikotinowe i wełniane, płaszcze gumowe.**

Sprzedajemy na raty. 1661-

UWAGA: Nasz magazyn mieści się tylko na I piętrze.

M. Kołodziejski

w Łodzi,

ul. Andrzeja Nr. 3.

Bielizna damska i męska
trykotaze, krawaty i rękawiczki.**Nowości wiosenne.** 1579-**ROWERY**

Kto chce mieć dobry rower niech się uda do firmy

J. Cymerman, Łódź,

Gdańska № 9.

Tamże do nabycia różne części zapasowe i nowe rowery najpoważniejszych fabryk. Przyjmuje się rowery do gruntownego odświeżania.

Sprzedaż detaliczna po cenach hartowych. (1651)

W czwartek, piątek, sobotę i niedzielę
— odbędzie się —

w Rudzie Pabjanickiej

Pokaz kwiatów wiosennych

połączony z wystawą wyrobów bakleciarskich, na który zainteresowanych zaprasza

W. Salwa.

W piątek i sobotę wystawę zwiedzać mogą szkoły pod opieką nauczycielską. Wejście bezpłatne. 1998

**Chłopcy na praktykę
(na składaczy i do litografii)**

w wieku lat 15 do 16-stu potrzebni do większych zakładów Graficznych w Łodzi. Oferuj pod „4-letnia praktyka” do administracji najmniejszego piśma. 2022

LUSTRA!

Trema w oryginalnych jasnych i ciemnych ramach. do wycieczek ro-
zmiarów poleca ze składu lub na obstałunek oraz sprzedaż szyb

Szlifownia szkła i kryształów. Podlewania lusterek oraz

Przedsiębiorstwo Robót Szklarskich

J. Cándryk i Smoliński

Łódź, Piotrkowska 255.

2027 Ceny niskie!

Ceny niskie!

Pracownia Haftów Kościelnych**B. Anglik**

nagr. dyplomem 2026

Wykonuje wszelkie roboty w zakresie haftu ręcznego wchodzącego. Cegielniana 19 m. 1.

Sprzedam

piwnię na prowincji z całkowitem urządzeniem. Wiadomość: Wodna 15. Wojciechowski. 2028-1

Sprzedam

kawiarnię z całoz. urządzeniem. z powodu wyjazdu. Wiadomość: Nawrot 32, sklep damskiej konfekcji. 2016

Pasy koalicyjne,

rapcie, zębki, piłki nożne, damskie torby, walizy w dużym wyborze po cenach konkurencyjnych. S. Skarżyński, Piotrkowska 133. 2026

Na raty

garderoba damska i męska, gotowa i na obstałunek, oraz białe towary, trikotina i wszelkie inne materiały.

„BARBARA”

Łódź, Kilińskiego 41 m. 10. w podwórzu lewa oficyna.

Do wypuszczenia

las na maiówce przed skrajem do Rudy naprzeciw przystanku Marysin № 4, u M. Józwiaka. 2024

TANIA

Sprzedaż świąteczna**Ceny reklamowe.****Bluski etamin.** 12,—10,—8.50 **7.50****Bluski trykot.** 11, **8.00****Spódniczki** 14, **12.00****Suknie etamin.** 21,—17, **13.00****Suknie kreton.** 11, **10.00****Spodnie w pasy** **17.00****Palta gumowe** 40, **38.00****Almaq. marynarki** **35.00****Szmechel i Rozner**

Łódź, Piotrkowska 100, filja 160.

Wielki wybór**Etaminy szwajcarskiej**

po Zł. 7.50 za metr.

Crepe Marocaine franc.

na suknie i kostjomy w najnowszych kolorach po Zł. 7.50 za metr.

Jedwabie surowe

na suknie i kostjomy (najnowsze kolory) poleca

Skład jedwabiu**Bruno Rozenberg**

Piotrkowska 103, tel. 846. 2055-5

Biuro porad i zleceń prywatnych**„WIEDZA”**

Łódź, ul. Piotrkowska № 84.

Parter—prawa oficyna.

Telefon Nr. 22—86.

Załatwia wszelkie prawne sprawy i zlecenia w instytucjach państwowych i handlowych tak na terenie Rzeczypospolitej Polskiej jak i w większych miastach Anglii, Francji, Niemiec, Rosji i innych miastach Europy, Ameryki Północnej i Północno-Wschodniej i Atryki.

Działalność: przeprowadzanie wszelkich formalności przy wywiadach prawnych osobistych i majątkowych reestracjach firm handlowych, pozwoleniach na broń, dowodach osobistych, paszportach zagranicznych, pozwoleniach P.K.U., wyleczeniu i wpłaceniu wszelkich podatków, sprawach spadkowych, hipotecznych handlowych i kolejowych. Biuro redaguje i pisze podania, rekursy, odwołania, kontrakty prywatne, umowy spółek, projekty wszelkiego rodzaju aktów notarialnych deklaracji, statutów spółek i pełnomocnictw, tłumaczy z języków obcych i przepisuje na maszynie, wreszcie załatwia poświadczenia odpisów (kopji) i tłumaczy—szybko, solidnie i uczciwie—po nader niskich cenach.

Dla niezamożnych — porady prawne bezpłatnie,

Wystrzegać się ulicznych doradców i pokątnych pi-sarzy. 53-

Palmy

Araukarie duże i małe. Piotrkowska 172, w podwórzu. Gruelna. od 2-ej do 5-ej po poł. 2018

Na raty i za gotówkę**Wielki wybór**

z najlepszych warsztatów po najniższych cenach

garniturów,

spodni i

palt męskich

sukien,

bluzek i

płaszcz damskich.

Obuwia

męskiego, damskiego i dziecięcego wykwintnego i zwykłego

— poleca —

Chrześcijański Dom Ubiorów

A. CABANEK

1689

ul. Narutowicza 49. — Filia: ul. Piotrkowska 275.

Miljardy kwiatów

i warzyw do sprzedania jako to: bratki, stokrotki, niezapominajki, astry, lewkonie, resbony, kalafiory, lobelje, petunie 100 sztuk 5 milionów mk. Warzywa 100 szt. 1 milion mk. kapusta biała, kapusta włoska, kalarepa, brukiew. Srebrzyńska 57 za starymi cmentarzami. W. Terpiński. 1760-6

8-klas. gimnazjum humanistyczne**B. Brauna**

ul. Narutowicza Nr. 59.

Podania z dołączeniem świadectwa urodzenia i szczepienia ospy przyjmuje kancelaria gimnazjum codziennie od 8 do 2 pp.

Egzaminy dla nowowstępujących w czerwcu. 1820

8-klas. Gimnazjum Humanistycznym**A. Zimowskiego w Łodzi**

ul. Boczna 5,

egzaminy do klas podwstęp., wstępnej i wyższych odbędzie się w czerwcu.

Podania przyjmuje i informacji udziela kancelaria szkoły codziennie. 1923

OBUWIE**Najlepszy wybór i najtańsze ceny!****Główny skład: Piotrkowska 183, w podwórzu.****UWAGA: Biały sztyd — Warsztaty Inwalidów.**

Polecamy w wielkim wyborze wszelkiego gatunku obuwia od najnowszych do najprostszyc fasonów męskie, damskie i dziecięce oraz sandały własnego wyrobu, gwarantowane.

Spieszcie, bo zagranica wykupi wszystko. 1969

Ludynek Fabryczny**w Ostrowie (Pozn.)** 1916

600 mtr. przy samej kolei z większym, wolnym placem i zabudowaniami gospodarczymi, nadający się na każde przedsiębiorstwo przemysłowe lub handlowe

do wydzierżawienia lub sprzedania chrześcijaninowi.

Zgłosz.: M. Waniek, Ostrow (Pozn.) Rynek 31. Tel. 165

Inteligentna panna

z dobrej rodziny lat 28 wobec braku znajomości pragnie nawiązać korespondencję z człowiekiem prawego charakteru na stanowisku milującym ciszę i spokój. Cel matrymonialny. Oferty do "Rezonans" pod "A". Pośrednictwo chętnie przyjęte. 1932-2

8 kl. Wyższa Szkoła Realna**z Wydziałem Handlowym****Zgromadzenia Kupców m. Łodzi, Narutowicza 68.**

niniejszem podaje do wiadomości, iż egzaminy dla nowowstępujących uczniów do klas wstępnych odbędą się w dniu 4 i 5 maja r. b. o godzinie 4-ej pp. do klas wyższych, egzaminy rozpoczną się w dniu 16-go czerwca r. b.

Podania przyjmuje i informacje udziela kancelaria szkoły codziennie:

2049

Dyrektor Szkoły**(—) Antoni Idźkowski.****29**
1847-1**T-wo Mleczarskie**

Al. Kościuszki 29 w Łodzi

— poleca: —

Konwie

własnego wyrobu

Wirówki**Trawy i mieszanki z tychże**

pod kobierce dla parków, na pastwiska, łąki i tp. poleca

Składy nasion**L. Jasińskiego**

prowadzone od 1870 r. w Łęczycy

Odział w Łodzi **Andrzeja 10** 1956-3**Młyn**

matorowo-wodny 40 HP. ias, torf, łąki, ziemia orna, staw, ogród owocowy, ogrodem 7 włók, zabudowania z elektrycznym oświetleniem. Cena 200 tys złotych. Starostwo Wieluńskie. Adres: poczta. Z Łęczycy z. Kaliska R. Depezyk. 1964-5

Instytut de Beauté

de M-me Neufeld diplômée l'Ecole, Française d'Orthopedie et Massage a l'Academie de Paris.

Specjalne higieniczno—estetyczne masaże twarzy. Odmładzanie cery.

Wzmacnianie porostu włosów.

Radikalne leczenie: zmarszczek, wargów, piegów, brodawek, ospowatej i krostowatej cery według metody prof. Jacquet. Usuwa włosów z twarzy elektroliza.

Godziny przyjęć: od 11—1 i od 5—8.

Wschodnia 57, front 2 piętro.**Dr. B. Knichowiecki**

choroby dzieci

przeprowadził się do domu przy **ul. Andrzeja 5**

Godz. przyjęć 2 i pół do 4 i pół p. p.

Ordynuje również codziennie od 1—2 w Lecznicy przy ul. Zachodniej 27, (róg Konstanynowskiej). 1974

LECZNICA**dla przychodzących chorych**

przy ul. Zachodniej Nr. 27 (róg Konstanynowskiej)

Przyjmuje chorych w chorobach wszystkich specjalności od g. 9 do 5 i pół pp. Gabinet dentystryczny (leczenie, plombowanie, wprawianie zębów). Badanie, leczenie promieniami Roentgena, leczenie Finsenem i lampą kwarcową. Szczepienie ospy. Analizy lekarskie. Porada 5 milj. 600 t. mk. Operacje, opatrunki, zabiegi od umowy. 1651

Trociny i wióry

stałe do oddania. Wiadomość w fabryce obróbki drzewa.

Sp. Akc.

Maksymilian Jakubowicz
ul. Pańska 90, tel. 15-74.**Sandałki Skorochoły**

poleca hartowo i detalicznie

Fabr. Sandalek i Skorochołów**Ogrodnia № 2,**
(róg Nowomiejskiej).

(W soboty sklep otwarty). 1993

Sandałkiskorochoły, pantofle, domowe i Zakoplańskie
Petersilge
Piotrkowska 93.**Rowery****B-cia Krzemiński**
Piotrkowska 178.

Sprzedajemy na najdogodniejszych warunkach. 1950-8

Letnie mieszkanie

w murowanej willi w Chelmach blisko tramwaju Zgierskiego w parku przy lesie, Wygody, wodociąg, kapiel, pralnia, stajnia. Wiadomość: telet. Nr. 414. 1002-2

Choroby piersiowe, suchoty, kaszel, duszność, astma, BALSAM THIOKOLAN AGE I BALS. THIOKOLAN AGE z PHYTINĄ, z marką koguta A. Gaseckiego. Używać za poradą lekarza. Sprzedają apt. i skł. apteczne. 1584-

